

Ember a masina mögött

Szombat reggel hét órakor még egész hűvös volt a lakásban. Az ablakok keresztthuzatában jól járt a levegő, a fehér függöny meg-megmozdult a szúnyogháló mögött. Ágnes épp lehajolt a kosárért, hogy a karjára vegye, amikor a szeme megakadt a hűtőn. Ide szokta feltűzni az intézni valókat, ügyesen becsúsztatva a mágnesek alá, ezek akkor is tartották a kis papírfecniket, amikor a lakásban jobban járt a levegő. Már előző este átrendezte a kis figyelmeztetéseket. Levette, amit elintézett, és felülre tette, amit nem. Egy azonban hetek óta nem mozdult, mindig középen volt, összevont szemöldökkel bámulva a nőt, hogy ezzel dolga van. Nyugdíj, 40 év - ez állt rajta. És utána csupa kérdőjel.

- Ma mégis csak szombat van! - sóhajtott, és kilépett a lakásból. - Majd hétfőn intézem...

Mire a piacra kiért, már nyolc is elmúlt. A júliusi portékák a legszebbek, mindenképpen akad, amit a család asztalára tenne: új répa, méregzöld saláta, kovászolni való uborka, zsenge, de nagyszemű kukorica, zamatos paradicsom, hazai gyümölcsök a fáról. Ő most sárgabarackért jött, legalább nyolc kilóért, be akarta főzni. Várta, hogy több áru legyen, és kicsit arra is, hogy hátha olcsóbban kap, ha már mindenkinek érik. Sikerült hússosat vásárolnia egy idősebb nénitől, óvatosan pakolta a kosárba, ne törjön, amíg hazaér.

A lakásba lépve érezhetően melegebb volt, mint amikor elindult. Bezárta az ablakokat, hogy ne dőljön be a hőség.

A gyümölcsöt megmosta, kimagvalta, és egy nagy fazékba tette. A kristálycukor zizegve zuhant az összeturmixolt sárga darabokra, a legnagyobb fakanállal kezdte el kavargatni. Ekkor újra eszébe jutott, hogy intéznie kellene a nyugdíját. Nem sajnálna néhány órával többet tölteni a konyhában, ha már nem kell minden nap dolgozni. A család is várta, hogy több ideje maradjon a háztartásra: „akár szerdán süteményt süthetnél az unokádnak, csalamádé is elfogyna, ha tennél el” - mondogatta a fia - a barátnője pedig azt duruzsolta a fülébe, hogy „a helyi gyógyfürdőbe is vehetnének egy bérletet”.

Igen ám, de mennyi lesz az annyi? Vajon mennyi nyugdíjat fognak neki kiszámolni? Szinte beleremegett a gyomra az izgalomba. A szomszédasszonya Zsóka nagyon jól járt, az utóbbi tíz évben bejelentett munkahelye volt, szépen keresett, ez a nyugdíját is megdobta. Bezzeg Jóska, hiába gürcölt egy életen át, a sok fusi után csak füst maradt, nyugdíj alig, dolgozhat tovább, vénember létére.

Ekkor nagyot pöffent a lekvár, kicsapott a kezére. Gyorsabban kezdte el kavarni, nem akart a befőzés után még csempét is takarítani. Miközben kanalazta a forró narancssárga sűrítményt az üvegbe, és óvatosan belehelyezte a száraz dunsztba, eszébe jutott az édesanyja, aki legalább

húsz-harminc üveggel tett el annak idején, de karácsonyra legalább hárommal megmentett, hogy a zserbóba még házi lekvár jusson. A téli ünnep így fonódott össze a nyár legjobb ízével. "Mindig gondoskodj magadról!" - csengett a fülébe a sokat hallott intelem. S habár akkor inkább szó a családi kamráról, tudta, hogy ez most vonatkozhatna akár a nyugdíjra. A keze gépiesen dolgozott, a gondolatai azonban máshol jártak. Három kanálnyi forró lekvár már nem fért az egy literes üvegbe, ezt egy sokkal kisebbbe tette. Fel sem címkézte, a munkahelyére fogja bevinni – gondolta, egy borongósabb napon jól fog esni kinyitni, és friss vajás kalácsra kenni, hogy jobb kedve legyen.

Amikor ezt is bebugyolálta, és elmosogatott, lerogyott a számítógép elé, és böngészni kezdte az internetet. Vajon hogyan tudhatná meg, hogy mennyi lesz a nyugdíja? Mit is mondott Gizike? Van egy kalkulátor, ami kidobja azt a bizonyos összeget. A keresőbe beírva a kérdést, a gép rögtön felelt: feldobott egy oldalt, ami a nyugdíjkalkulátorra hivatkozva ígért megoldást. Gyorsan kikereste a TAJ számát, és izgatottan begépelte. Mégsem olyan bonyolult ez az egész, elég ez a számsor, amit élete során hozzá rendeltek. Csakhogy többjegyű szám helyett egy üzenetet dobott ki a kalkulátor: "Az adategyeztetési eljárás alapján a nyilvántartott adatok összesítése hibás, ezért a számítás nem végezhető el. Kérjük, keresse fel ügyfélszolgálatunkat." Mégsem lesz ez olyan egyszerű, mint ahogy Gizike mondta - puffogott magában Ágnes. - Hiába indítottam el az adategyeztetést, a masina nem akar dolgozni. Bezzeg neki rögtön kidobta azt a szép nyugdíjat a gép, elég volt a TAJ száma. Csak én vagyok ilyen szerencsétlen!

Aznap már nem akart a nyugdíjjal foglalkozni, vasárnap este jutott eszébe újra, de akkor is inkább azzal törődött, hogy mindent bepakoljon: belépő kártyát, fejfájás csillapítót, mert ebből kifogyott, és a kis üveg lekvárt, amit már kivett a dunsztból.

Hétfőn a munkahelyéről dél körül telefontált. Akkor már fülledt meleg volt, nem győzte legyezni magát. Az ablakot nem nyitották ki, túl nagy volt az utcazaj, a klíma nem mehetett, mert az egyik kolléganője félt, hogy az izületeire megy.

A telefon rögtön kicsöngött, belesuttogta, hogy mit szeretne, szaporán lélegzett. Ideges volt, hogy mit mondanak, mégis csak ez határozza meg a következő éveket, évtizedeket. Egy nyugodt hangú ügyintézőt fogott ki, aki belenézve a személyes adataiba, rögtön megfejtette, mi a gubanc.

- Találtunk még két adatot önről, amikor az egyetemi évek alatt nyáron a gyümölcsösben dolgozott. Szeretnénk ezt is beszámítani a nyugdíjába. Ha sikerül az igazolásokat beszerezni, akkor még az is előfordulhat, hogy négy hónappal korábban mehet majd nyugdíjba, így lesz meg a negyven éve. Még nyomozunk az ügyben, ezért nem kapott még végzést sem. A kalkulátor viszont nem adott ki összeget, mert érzékeli, hogy valami nem stimmel.

Ágnes a naptárára nézett. Abban az évben ősszel menne Bogika az oviba, és a menyemár most aggódik, hogy fog visszamenni dolgozni, ha a gyerek beteges lesz, és mindenféle vírust összeszedve otthon marad.

- Tehát nem egy év múlva, hanem kicsit előbb? -suttogta a mobiljába, nehogy a kollégái meghallják.

- Igen - válaszolta csilingelő hangján az ügyintéző. - Ezért nem működött a kalkulátor, látta a rendszer, hogy van még mit módosítani. Utánajárunk, és nemsokára jelentkezünk!

Ágnes úgy érezte, mintha friss levegő áramlott volna be a szobába. A légzése lelassult. Önkéntelenül is kihúzta az íróasztala fiókját, és kivette belőle a kávéskanálát. Ezután egy mozdulattal lecsavarta a kis lekváros üvegről a tetőt, és csak úgy, kenyér, kifli vagy kalács nélkül eszegetni kezdte a hétvégén eltett sárgabarack lekvárt.